

Вікторія ГОНЧАР,
д-р екон. наук, професор, професорка кафедри менеджменту,
Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана, Україна
ORCID 0000-0002-8765-6656
gonchar.viktoryia@kneu.edu.ua

Анна ШОМА,
перший (бакалаврський) рівень вищої освіти,
освітня програма «Менеджмент бізнес-організацій»,
Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана, Україна
annashoma30@gmail.com

АДАПТИВНА МОДЕЛЬ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ОРГАНІЗАЦІЄЮ В КОНТЕКСТІ ДОСЯГНЕННЯ ЦСР №8

Ключові слова: адаптивне управління, сталий розвиток, ЦСР № 8, бізнес-організація, економічне зростання

Актуальність. В умовах глобальних трансформацій, зумовлених цифровізацією, економічною нестабільністю та соціальними викликами, особливого значення набуває забезпечення сталого розвитку бізнес-організацій. Досягнення Цілі сталого розвитку № 8, що передбачає сприяння гідній праці та сталому економічному зростанню, потребує впровадження нових підходів до управління. Традиційні моделі управління не завжди забезпечують необхідний рівень гнучкості та здатності до швидкої адаптації, що актуалізує необхідність розвитку адаптивного управління. У цьому контексті важливим є формування ефективних механізмів управління, здатних забезпечити баланс між економічною результативністю, соціальною відповідальністю та стійкістю підприємства.

Результати. Адаптивне управління бізнес-організацією доцільно розглядати як систему управлінських підходів, спрямованих на забезпечення гнучкої реакції підприємства на зміни зовнішнього середовища з урахуванням принципів сталого розвитку [1]. Сутність адаптивного управління полягає у здатності підприємства своєчасно ідентифікувати зміни, оцінювати їх вплив та формувати відповідні управлінські рішення, спрямовані на досягнення стратегічних цілей.

Організаційна складова адаптивного управління передбачає формування гнучких організаційних структур, розвиток корпоративної культури, орієнтованої на інновації та навчання, а також забезпечення ефективної комунікації між підрозділами. Важливим аспектом є розвиток людського капіталу, що включає підвищення кваліфікації персоналу, створення безпечних умов праці та забезпечення рівних можливостей для професійного розвитку. Це безпосередньо відповідає завданням ЦСР № 8, спрямованим на забезпечення гідної праці.

Економічна складова адаптивного управління охоплює забезпечення стійкого економічного зростання підприємства, оптимізацію використання ресурсів та підвищення ефективності бізнес-процесів. Вона передбачає впровадження

інноваційних технологій, розвиток нових бізнес-моделей та диверсифікацію джерел доходів. Доведено, що адаптивне управління сприяє підвищенню конкурентоспроможності підприємства та забезпеченню його довгострокової фінансової стійкості.

У межах дослідження визначено ключові напрями реалізації адаптивного управління бізнес-організацією для підтримки ЦСР № 8:

формування гнучкої системи управління, здатної оперативно реагувати на зміни зовнішнього середовища,

розвиток людського капіталу та забезпечення гідних умов праці,

інтеграція принципів сталого розвитку у стратегічне управління підприємством,

впровадження цифрових технологій для підвищення ефективності управління,

забезпечення соціальної відповідальності бізнесу та дотримання етичних стандартів.

Застосування адаптивного управління забезпечує низку переваг, серед яких підвищення гнучкості підприємства, зниження ризиків, пов'язаних із невизначеністю зовнішнього середовища, та покращення якості управлінських рішень. Водночас існують певні проблеми, зокрема недостатній рівень розвитку організаційної культури, обмеженість ресурсів для впровадження інновацій та складність інтеграції принципів сталого розвитку у практичну діяльність підприємства.

Додатково слід відзначити, що ефективність адаптивного управління значною мірою залежить від рівня розвитку системи стратегічного моніторингу та аналітики в організації. Використання інструментів прогнозування, аналізу сценаріїв та систем раннього попередження дозволяє своєчасно ідентифікувати загрози та можливості, що виникають у зовнішньому середовищі. У цьому контексті особливого значення набуває інтеграція цифрових технологій, зокрема аналітики великих даних та штучного інтелекту, що сприяє підвищенню обґрунтованості управлінських рішень та зменшенню рівня невизначеності.

Важливим напрямом розвитку адаптивного управління є формування партнерських взаємодій між бізнесом, державою та громадянським суспільством. Такий підхід дозволяє забезпечити узгодженість інтересів різних стейкхолдерів та сприяє реалізації принципів сталого розвитку. У межах досягнення ЦСР № 8 це проявляється у створенні нових робочих місць, підтримці підприємництва, розвитку інноваційної інфраструктури та підвищенні рівня соціального захисту працівників. Водночас взаємодія із зовнішніми партнерами дозволяє підприємствам отримувати додаткові ресурси та компетенції для адаптації до змін.

Крім того, адаптивне управління передбачає трансформацію системи корпоративного управління, що орієнтується на принципи прозорості, підзвітності та відповідальності. Запровадження сучасних підходів до корпоративного управління, зокрема ESG-орієнтованих стратегій, дозволяє забезпечити баланс між економічними, соціальними та екологічними аспектами діяльності підприємства. Це, у свою чергу, підвищує інвестиційну привабливість організації, зміцнює її репутацію на ринку та сприяє досягненню довгострокових цілей сталого розвитку.

Таким чином, адаптивне управління є ключовим інструментом забезпечення сталого розвитку бізнес-організацій в умовах глобальних змін, що дозволяє поєднати економічну ефективність із соціальною відповідальністю.

Висновки. Узагальнюючи результати дослідження, слід зазначити, що адаптивне управління бізнес-організацією є важливою передумовою досягнення Цілі сталого розвитку № 8. Його впровадження сприяє підвищенню ефективності діяльності підприємства, забезпеченню гідних умов праці та сталого економічного зростання.

Список використаних джерел

1. Teece D., Peteraf M., & Leih S. (2016). Dynamic Capabilities and Organizational Agility: Risk, Uncertainty, and Strategy in the Innovation Economy. *California Management Review*, vol. 58 issue 4, pp. 13-35. <https://doi.org/10.1525/cmr.2016.58.4.13>
2. Bennich T., Weitz N., Carlsen H. (2020). Deciphering the scientific literature on SDG interactions: A review and reading guide. *Science of The Total Environment*, Vol. 728, 138405. <https://doi.org/10.1016/j.scitotenv.2020.138405>. Available at: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0048969720319185>

Viktoriia GONCHAR,

Doctor of Economic Sciences, Professor of the Department of Management,
Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman, Ukraine

Anna SHOMA,

Bachelor's Student,
Educational Program “Management of Business Organizations”,
Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman, Ukraine

ADAPTIVE MODEL OF BUSINESS ORGANIZATION MANAGEMENT IN THE CONTEXT OF ACHIEVING SDG 8

Abstract. The study examines adaptive management of business organizations in the context of global change to support Sustainable Development Goal 8. The key organizational and economic components are identified, including flexibility, digitalization, and human capital development. The advantages and challenges of implementing adaptive management are analyzed, emphasizing its role in ensuring sustainable economic growth and decent work.

Key words: adaptive management, sustainable development, SDG 8, business organization, economic growth

References

1. Teece D., Peteraf M., & Leih S. (2016). Dynamic Capabilities and Organizational Agility: Risk, Uncertainty, and Strategy in the Innovation Economy. *California Management Review*, vol. 58 issue 4, pp. 13-35. <https://doi.org/10.1525/cmr.2016.58.4.13>
2. Bennich T., Weitz N., Carlsen H. (2020). Deciphering the scientific literature on SDG interactions: A review and reading guide. *Science of The Total Environment*, Vol. 728, 138405. <https://doi.org/10.1016/j.scitotenv.2020.138405>. Available at: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0048969720319185>